VIERING

zondag 18 oktober augustus 2026
Borg Westerwolde, Ter Apel
voorganger: ds. Marien Grashoff

Welkom
Aanvangslied : 'Dankt, dankt nu allen God' (*JdH* 156: 1, 3)
Groet
Gebed
Woord van bemoediging
Lied : 'De Heer is mijn herder' (*JdH* 493: 1, 2, 5)

Lezing uit het Oude Testament : Jesaja 25,6-9 (*NBG*)
Lezing uit het Nieuwe Testament : Matteüs 22,1-14 (*NBG*)
Lied : 'Daar ruist langs de wolken' (*JdH* 33: 1, 2)

Overdenking

De profeet Jesaja schetst een schitterend beeld van wat het volk te wachten staat: een overvloedige maaltijd en God zelf zal daarvoor zorgen. Wat daar in Jesaja's visioen op tafel staat is waarschijnlijk precies wat de dokter u allemaal hier zou verbieden: *vette, mergrijke spijzen en belegen wijnen*. De dokter zal waarschijnlijk zeggen dat dat helemaal niet goed is voor uw hart en bloedvaten en dat u er te dik van wordt.

Maar de bijbel is een heel ander boek dan het medische handboek van de dokter. Jesaja ziet een visioen van het goede leven. De profeet hoeft niet te kijken naar bloeduitslagen of weegschalen. En wij mogen ons die feestdis voorstellen zoals het bij ons past. Voor de een wordt het dan gegrilde kip, voor een ander in boter gebakken schol en voor mij waarschijnlijk een ovenschotel met groenten, bonen en kaas. En de wijn heb ik ook al uitgekozen, maar dat ga ik u niet verklappen.

Het visioen van Jesaja wil dat de mensen weten hoe groot het feest zal zijn als God hen bevrijdt. Daar gaat het om. De precieze voorstelling is minder belangrijk. In de kerk noemen we dit visioen: de messiaanse maaltijd. Wanneer die zal zijn? Alleen God weet het uur en de dag, maar wij mogen er nu al naar uitzien. Dat wil Jesaja ons zeggen.

–

Ook Jezus vertelt over een feestmaaltijd. Het is geen visioen, maar een gelijkenis. In een visioen kunnen dingen opdoemen die je hier op aarde niet zou kunnen zien, zoals God die met ons aan tafel zit. Een gelijkenis vergelijkt iets wat hier op aarde wel kan gebeuren met de dingen van God die we hier niet kunnen zien. Een gelijkenis doet precies wat het woord zegt: het vergelijkt. En bij de vergelijking gebeurt er dan bijna altijd iets wat je niet zou verwachten.

Een koning richt een feestmaaltijd aan omdat zijn zoon trouwt. Het is een bruiloftsfeest. En op tafel staat ook hier van alles waar onze dokters een probleem mee hebben: heel veel rood

vlees. Dat geeft niets en ik zou er mijn vegetarische dieet ook gewoon even voor vergeten. Want een bruiloft bij de koning: daar zeg je toch geen nee tegen?

Maar dat is in deze gelijkenis precies het onverwachte: de genodigde gasten komen gewoon niet. In plaats van feest te vieren gaan ze domweg door met hun alledaagse geploeter, hun akkertjes, hun zaakjes. Sommigen zijn zelfs zo hardleers dat ze de slaven van de koning doodslaan. Wie zou dat nu verwachten?

Dan doet juist ook die koning iets wat je niet zou verwachten. Hij laat zijn slaven letterlijk mensen van de straat plukken. Daar vond je in de dagen van Jezus de hoeren en de tollenaars. In onze taal en tijd zou je kunnen zeggen: de verslaafden, de oplichters, de daklozen. *Zowel slechten als goeden* – dat staat er nadrukkelijk bij. Maar de boodschap is duidelijk: bij deze koning zijn alle mensen welkom zoals ze zijn.

Er is maar één regel: je moet in feestkleding komen. Dat betekent: je moet echt voorbereid zijn om werkelijk feest te vieren. Je kan niet botweg aanschuiven en jezelf volstoppen. Want wat er ook allemaal op tafel komt te staan, het gaat niet om het eten zelf, maar om het samen feestvieren. Dus die ene die gewoon in zijn straatkloffie mee naar binnen sjokt, krijgt het lid op de neus. Hij wordt er letterlijk weer uitgegooid. Feestvieren doe je samen en je doet het vanuit je hart, want anders is het geen echt feest.

–

Jezus vertelt een gelijkenis. Maar wat vergelijkt hij? Het gaat over het koninkrijk van God. Dat is het volmaakte leven-als-een-feest dat nog komen moet. Het is hier nog niet, maar Jezus vergelijkt het met dat koninklijke bruiloftsfeest.

In dat koninkrijk van God zijn dus alle mensen welkom, zegt Jezus. En die koning in de gelijkenis is natuurlijk een beeld van God. Die koning is God niet, maar God handelt zoals die koning in de gelijkenis. Dat zegt Jezus.

Dus dat is waar wij allemaal naar mogen uitzien: het leven als een feest omdat God daar bij ons is. Wanneer en waar en hoe precies, dat blijft verborgen. Maar wij mogen er hier en nu al naar uitzien.[1]

[1] En dan een toevoeging die te ingewikkeld wordt voor mensen in het verzorgingstehuis, maar hopelijk niet voor de begeleiders die de preek later nog eens nalezen. Jezus eindigt zijn gelijkenis met die bekende, zeg maar gerust: beruchte, woorden: *Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren*. Daarmee is de kerk aan de haal gegaan door het als volgt uit te leggen. De *weinigen* die *uitverkoren* zijn, zijn de Joden, en de *velen* die *geroepen* zijn, zijn de mensen uit alle volken. Omdat de Joden Jezus niet als messias hebben aanvaard zijn zij als die ene gast zonder *bruiloftskleed*. Dat kleed verwijst in deze uitleg naar het witte doopkleed van de gelovigen en dat sluit Joden buiten. Ze mogen dan het *uitverkoren* volk zijn, maar ze zullen het *bruiloftsfeest* van het *koninkrijk van God* gaan missen. Maar juist de *velen* die niet zijn *uitverkoren*, maar wel *geroepen*, zullen door hun doop tenslotte deelnemen aan dat *bruilofstfeest*. Kortom: Jezus schrijft hier de Joden af en schuift het heil van God door naar de niet-Joden, mits ze gedoopt zijn. **Dat is een anti-joodse uitleg die telkens opnieuw het antisemitisme heeft aangewakkerd en die uitleg moeten we dus echt loslaten.** Een gelijkenis is ook geen invuloefening, maar een spiegel. Dus moet de lezer in de eerste plaats zichzelf afvragen of hij of zij misschien toch die ene gast zou kunnen zijn. En dan gaat het niet om perfectie, want aan die feestdis zitten *zowel slechten als goeden*. Nog een andere uitleg die we los moeten laten is die waarin gezegd wordt dat er maar heel weinig mensen de hemelpoort zullen passeren. Ten eerste weten we

Amen.

Lied : ‘Eens, als de bazuinen klinken’ (*JdH* 69: 1, 6)
Voorbeden
Onze Vader

Slotlied : ‘Ere zij aan God, de Vader’ (*JdH* 21: 1, 4)
Zegen

daar niks vanaf en ten tweede heeft Jezus het niet over het hiernamaals – wat de kerk er te vaak van heeft gemaakt – maar over het leven op aarde wanneer de schepping voltooid zal zijn. Dat is het *koninkrijk van God*, waarvan we hier en nu de tekenen al mogen zoeken en vinden. Niet in de laatste plaats in het verzorgingstehuis.